

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകാദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകാദശഃ സർഗഃ ॥

നാസൗ സീതേതി നിശ്ചിത്യ ഹനുമതാ പുനരന്തഃപുരേ പാനഭൂമൗ
ച സീതായാ അനുസന്ധാനം തന്മനസി ധർമലോപാശങ്കാ
തസ്യാഃ സ്വതോ നിവാരണം ച

അവധൂയ ച താം ബുദ്ധിം
ബഭൂവാവസ്ഥിതസ്തദാ |
ജഗാമ ചാപരാം ചിന്താം
സീതാം പ്രതി മഹാകപിഃ || 5.11.1 ||

ന രാമേണ വിയുക്താ സാ
സ്വപ്തമർഹതി ഭാമിനീ |
ന ഭോക്തും നാപ്യലങ്കർതും
ന പാനമുപസേവിതും || 5.11.2 ||

നാൻയം നരമുപസ്ഥാതും
സുരാണാമപി ചേഷ്വരം |
ന ഹി രാമസമഃ കശ്ചിദ്
വിദ്യതേ ത്രിദശേഷ്യപി || 5.11.3 ||

അന്യേയമിതി നിശ്ചിത്യ
ഭൂയസ്തത്ര ചചാര സഃ |
പാനഭൂമൗ ഹരിശ്രേഷ്ഠഃ
സീതാസന്ദർശനോത്സുകഃ || 5.11.4 ||

ക്രീഡിതേനാപരാഃ ക്ലാന്താ
 ഗീതേന ച തമാപരാഃ |
 നൃത്യേന ചാപരാഃ ക്ലാന്താഃ
 പാനവിപ്രഹതാസ്തഥാ || 5.11.5 ||

മുരജേഷു മുദംഗേഷു
 ചേലികാസു ച സംസ്ഥിതാഃ |
 തമാസ്തന്ത്രരണമുഖ്യേഷു
 സംവിഷ്ടാശ്ചാപരാഃ സ്ത്രിയഃ || 5.11.6 ||

അംഗനാനാം സഹസ്രേണ
 ഭൂഷിതേന വിഭൂഷണൈഃ |
 രൂപസംലാപശീലേന
 യുക്തഗീതാർഥഭാഷിണാ || 5.11.7 ||

ദേശകാലാഭിയുക്തേന
 യുക്തവാക്യാഭിധായിനാ |
 രതാധികേന സംയുക്താം
 ദദർശ ഹരിയുമപഃ || 5.11.8 ||

അന്യത്രാപി വരസ്ത്രിണാം
 രൂപസംലാപശായിനാം |
 സഹസ്രം യുവതീനാം തു
 പ്രസുപ്തം സ ദദർശ ഹ || 5.11.9 ||

ദേശകാലാഭിയുക്തം തു
 യുക്തവാക്യാഭിധായി തത് |
 രതാവിരതസംസുപ്തം
 ദദർശ ഹരിയുമപഃ || 5.11.10 ||

താസാം മധ്യേ മഹാബാഹുഃ
 ശുശുഭേ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ഗോഷ്ടോ മഹതി മുഖ്യാനാം
 ഗവാം മധ്യേ യഥാ വൃഷഃ || 5.11.11 ||

സ രാക്ഷസേന്ദ്രഃ ശുശുഭേ
 താഭിഃ പരിവൃതഃ സ്വയം |
 കരേണുഭിര്യഥാരണയേ
 പരികീർണോ മഹാദ്വിപഃ || 5.11.12 ||

സർവകാമൈരുപേതാം ച
 പാനഭൂമിം മഹാത്മനഃ |
 ദദർശ കപിശാർദൂല -
 സ്തസ്യ രക്ഷഃപതേർഗൃഹേ || 5.11.13 ||

മൃഗാണാം മഹിഷാണാം ച
 വരാഹാണാം ച ഭാഗശഃ |
 തത്ര ന്യസ്താനി മാംസാനി
 പാനഭൂമൗ ദദർശ സഃ || 5.11.14 ||

രൗക്മേഷു ച വിശാലേഷു
 ഭാജനേഷുപൃഭക്ഷിതാൻ |
 ദദർശ കപിശാർദൂലോ
 മയൂരാൻ കുക്കുടാംസ്തഥാ || 5.11.15 ||

വരാഹവാഗ്രീണസകാൻ
 ദധിസൗവർചലായുതാൻ |
 ശൽയാൻ മൃഗമയൂരാംശ്ച
 ഹനുമാനൻവവൈക്ഷത || 5.11.16 ||

കൃകലാൻ വിവിധാംശ്ചരാഗാ -
 ംചരശകാനർധഭക്ഷിതാൻ |
 മഹിഷാനേകശൽയാംശ്ച
 മേഷാംശ്ച കൃതനിഷ്ഠിതാൻ || 5.11.17 ||

ലേഹ്യാനുച്ചാവചാൻ പേയാൻ
 ഭോജ്യാൻയുച്ചാവചാനി ച |
 തഥാമൂലവണോത്തമസൈ -
 ര്വിവിധൈ രാഗഖാണ്ഡവൈഃ || 5.11.18 ||

മഹാനുപുരകേയുരൈ -
 രപവിദ്ധൈർമഹാധനൈഃ |
 പാനഭാജനവിക്ഷിപ്തൈഃ
 ഫലൈശ്ച വിവിധൈരപി || 5.11.19 ||

കൃതപുഷ്പോപഹാരാ ഭൂ -
 രധികാം പുഷ്യതി ശ്രിയം |
 തത്ര തത്ര ച വിന്യസന്തൈഃ
 സുശ്ലിഷ്ടശയനാസനൈഃ || 5.11.20 ||

പാനഭൂമിർവിനാ വഹ്നിം
 പ്രദീപ്തേവോപലക്ഷ്യതേ |
 ബഹുപ്രകാരൈർവിവിധൈ -
 ര്വരസംസ്കാരസംസ്കൃതൈഃ || 5.11.21 ||

മാംസൈഃ കുശലസംയുക്തൈഃ
 പാനഭൂമിഗതൈഃ പൃഥക് |
 ദിവ്യാഃ പ്രസന്നാ വിവിധാഃ
 സുരാഃ കൃതസുരാ അപി || 5.11.22 ||

ശർകരാസവമാധീകാഃ

പുഷ്പാസവഫലാസവാഃ |

വാസചൂർണൈശ്ച വിവിധൈ -

ർമ്യഷ്ടാസ്തൈസ്തൈഃ പൃഥക് പൃഥക് || 5.11.23 ||

സന്തതാ ശുശുഭേ ഭൂമി -

ർമാൽയൈശ്ച ബഹുസംസ്ഥിതൈഃ |

ഹിരൺമയൈശ്ച കലശൈ -

ർഭാജനൈഃ സ്ഫാടികൈരപി || 5.11.24 ||

ജാംബൂനദമയൈശ്ചാൻയൈഃ

കരകൈരഭിസംവൃതാ |

രാജതേഷു ച കുന്ദേഷു

ജാംബൂനദമയേഷു ച || 5.11.25 ||

പാനശ്രേഷ്ഠാം തഥാ ഭൂമിം

കപിസ്തത്ര ദദർശ സഃ |

സോഽപശൃച്ഛാതകുംഭാനി

സീധോർമണിമയാനി ച || 5.11.26 ||

താനി താനി ച പൂർണാനി

ഭാജനാനി മഹാകപിഃ |

കൃചിദർധാവശേഷാണി

കൃചിത് പിതാൻയശേഷതഃ || 5.11.27 ||

കൃചിന്നൈവ പ്രപീതാനി

പാനാനി സ ദദർശ ഹ |

കൃചിദ് ഭക്ഷ്യാംശ്ച വിവിധാൻ

കൃചിത് പാനാനി ഭാഗശഃ || 5.11.28 ||

ക്വചിദർധാവശേഷാണി
 പശ്യൻ വൈ വിചചാര ഹ |
 ശയനാൻയത്ര നാരീണാം
 ശൂന്യാനി ബഹുധാ പുനഃ |
 പരസ്പരം സമാശ്ലിഷ്യ
 കാശ്ചിത് സുപ്താവരാംഗനാഃ || 5.11.29 ||

കാചിച്ച വസ്ത്രമൻയന്യാ
 അപഹൃത്യോപഗൃഹ്യ ച |
 ഉപഗമ്യാബലാ സുപ്താ
 നിദ്രാബലപരാജിതാ || 5.11.30 ||

താസാമുച്ഛ്വാസവാതേന
 വസ്ത്രം മാൽയം ച ഗാത്രജം |
 നാത്യർഥം സ്പന്ദതേ ചിത്രം
 പ്രാപ്യ മന്ദമിവാനിലം || 5.11.31 ||

ചന്ദനസ്യ ച ശീതസ്യ
 സീധോർമധുരസസ്യ ച |
 വിവിധസ്യ ച മാൽയസ്യ
 പുഷ്പസ്യ വിവിധസ്യ ച || 5.11.32 ||

ബഹുധാ മാരുതസ്തസ്യ
 ഗന്ധം വിവിധമുദ്വഹൻ |
 സ്നാനാനാം ചന്ദനാനാം ച
 ധൂപാനാം ചൈവ മുർച്ഛിതഃ || 5.11.33 ||

പ്രവവൗ സുരഭിർഗന്ധാ
 വിമാനേ പുഷ്പഭക്ത തദാ |

ശ്യാമാവദാതാസ്തത്രാൻയാഃ

കാശ്ചിത് കൃഷ്ണാ വരാംഗനാഃ || 5.11.34 ||

കാശ്ചിത് കാഞ്ചനവർണാംഗ്യഃ

പ്രഥദാ രാക്ഷസാലയേ |

താസാം നിദ്രാവശത്യാച

മദനേന വിമൂർഛിതം || 5.11.35 ||

പദ്മിനീനാം പ്രസുപ്താനാം

രൂപമാസീദ് യഥൈവ ഹി |

ഏവം സർവമശേഷേണ

രാവണാന്തഃ പുരം കപിഃ |

ദദർശ സ മഹാതേജാ

ന ദദർശ ച ജാനകീം || 5.11.36 ||

നിരീക്ഷമാണശ്ച തത -

സ്താഃ സ്ത്രിയഃ സ മഹാകപിഃ |

ജഗാമ മഹതീം ശങ്കാം

ധർമസാധ്യസശങ്കിതഃ || 5.11.37 ||

പരദാരാവരോധസ്യ

പ്രസുപ്തസ്യ നിരീക്ഷണം |

ഇദം ഖലു മമാത്യർഥം

ധർമലോപം കരിഷ്യതി || 5.11.38 ||

ന ഹി മേ പരദാരാണാം

ദൃഷ്ടിർവിഷയവർതിനീ |

അയം ചാത്ര മയാ ദൃഷ്ടഃ

പരദാരപരിഗ്രഹഃ || 5.11.39 ||

തസ്യ പ്രാദുരഭൂച്ചിന്താ
 പുനരന്യോ മനസ്വിനഃ |
 നിശ്ചിതൈകാന്തചിത്തസ്യ
 കാർയനിശ്ചയദർശിനീ || 5.11.40 ||

കാമം ദൃഷ്ടാ മയാ സർവാ
 വിശ്വസ്താ രാവണസ്ത്രിയഃ |
 ന തു മേ മനസാ കിഞ്ചിദ്
 വൈകൃത്യമുപപദ്യതേ || 5.11.41 ||

മനോ ഹി ഹേതുഃ സർവേഷാ -
 മിന്ദ്രിയാണാം പ്രവർത്തനേ |
 ശുഭാശുഭാസ്വവസ്ഥാസു
 തച്ച മേ സുവ്യവസ്ഥിതം || 5.11.42 ||

നാൻയത്ര ഹി മയാ ശക്യാ
 വൈദേഹീ പരിമാർഗിതും |
 സ്ത്രിയോ ഹി സ്ത്രീഷു ദൃശ്യന്തേ
 സദാ സമ്പരിമാർഗണേ || 5.11.43 ||

യസ്യ സത്തുസ്യ യാ യോനി -
 സ്തസ്യാം തത് പരിമാർഗതേ |
 ന ശക്യം പ്രഥദാ നഷ്ടാ
 മൃഗീഷു പരിമാർഗിതും || 5.11.44 ||

തദിദം മാർഗിതം താവ -
 ക്ലുദ്ധേന മനസാ മയാ |
 രാവണാന്തഃപുരം സർവം
 ദൃശ്യതേ ന ച ജാനകീ || 5.11.45 ||

ദേവഗന്ധർവകന്യാശ്ച

നാഗകന്യാശ്ച വീര്യവാൻ |

അവേക്ഷമാണോ ഹനുമാൻ

നൈവാപശ്യത ജാനകീം || 5.11.46 ||

താമപശ്യൻ കപിസ്തത്ര

പശ്യത്ത്യാൻയാ വരസ്ത്രിയഃ |

അപക്രമ്യ തദാ വീരഃ

പ്രസ്ഥാതുമുപചക്രമേ || 5.11.47 ||

സ ഭൂയഃ സർവതഃ ശ്രീമാൻ

മാരുതിര്യത്നമാശ്രിതഃ |

ആപാനഭൂമിമുത്സൃജ്യ

താം വിചേതും പ്രചക്രമേ || 5.11.48 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകാദശഃ സർഗഃ ||